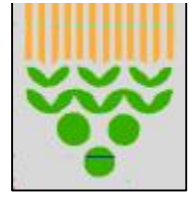

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: 2010/02

FINDIK BÜLTENİ

08.03.2010

1- FINDIK ALIMLARI:

A) 2009 dönemi rekolte tahmini ile 2008 yılı üretimi kıyaslandığında, ülkemiz üretiminin % 44, dünya üretiminin ise %38 azalacağı tahmin edilmektedir (Türkiye; TÜİK: 500 bin ton, Sektör: 450 bin ton, Dünya: 660 Bin Ton).

B) 15.07.2009 tarih ve 27289 sayılı resmi gazetede yayınlanan 2009/15202 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kurumumuzun Fındık Alım görevi sonlandırılmıştır.

C) Kurumumuzca 2006-2008 yıllarını kapsayan üç yıllık süreçte toplam 694 bin ton ürün alınmış (Tablo-1) ve 2,83 milyar TL ödeme yapılmıştır.

D) Hükümetimizce kabul edilen Yeni Fındık Stratejisinde ruhsatlı alanlarda üretim yapan fındık yetiştiricilerimize "Alan Bazlı Gelir Desteği", ruhsatsız alanlarda fındık yetiştiriciliği yapanlara ise alternatif ürünlere geçmeleri halinde "Söküm ve Alternatif Ürün Desteği" verilecektir.

Alan Bazlı Gelir Desteği: Ruhsatlı alanlarda üretim yapan fındık üreticilerine, 3 yıl boyunca 150 TL/da/yıl destekleme ödemesi yapılacaktır.

Söküm ve Alternatif Ürün Desteği: Ruhsatsız alanlarda üretim yapan fındık üreticilerine, fındık üretiminden vazgeçerek alternatif üretime geçmeleri halinde; 1.yıl 300 TL/da, 2.yıl 150 TL/da, 3.yıl yine 150 TL/da olmak üzere, 3 yıl için toplam 600 TL/da destekleme ödemesi yapılacaktır.

2-) FINDIK, FINDIK MAMULÜ VE YAN ÜRÜN SATIŞLARI:

A-) Kabuklu Fındık Satışları:

2009/2010 Kampanya dönemine girilirken üreticiyi korumak için 14 Ağustos 2009 tarihinde kabuklu fındık satışları sonlandırılmış olup bu tarihe kadar 95.000 ton kabuklu fındık satışı yapılmıştır.

B-) Naturel İç Fındık Satışları:

2006 mahsulü ürünlerin yağlık imalatlarından seçilen 13-15 mm naturel iç fındıklardan 5.000 ton satış yapılmıştır.

C-) Kavrulmuş İç Fındık ve Fındık Mamulleri Satışları:

Giresun Kalite kabuklu fındıklardan imal edilen kavrulmuş iç fındık ve fındık mamullerinin satışları aşağıdaki esaslardan devam etmektedir.

1-Toptan Satışlar:

a) **Toptan Satışa Yönelik:** Kurumumuzca imal ettirilen şekerli fındık ezmesi ve fındık yağının tablo-1'de belirtilen fiyatlardan toptan olarak peşin satışı yapılmaktadır.

Tablo-1: Toptancılara Yönelik Satış Fiyatları (KDV Hariç)	
Ambalaj şekli	Toptan Satış Fiyatı
Şekerli fındık ezmesi (430 gr. Kavanoz)	5,00 TL/Adet
Rafine Fındık Yağı (1 Lt. Ambalajlı)	3,00 TL/Adet
Rafine Fındık Yağı (5 Lt. Ambalajlı)	13,30 TL/Adet

b) **Perakende Dağıtım Ağı Olan Firmalara Yönelik:** 2008 mahsulü Giresun kalite kabuklu fındıklardan imal edilen TMO markalı vakumlu paketlerde 1.016 ton kavrulmuş iç fındık satışı yapılmış olup bu kapsamdaki satışlar 19.09.2009 tarihinde sonlandırılmıştır.

2- **Perakende Satışlar:** TMO'ya ait 150 noktada kavrulmuş iç fındık, fındık ezmesi ve rafine fındık yağı satışı yapılmaktadır. Yıllar bazında perakende satışı yapılan ürün cinsi ve miktarları tablo-2'deki gibidir.

Tablo-2: Ürün Cinsi	Miktarı (ton)			
	2007	2008	2009	2010
Kabuklu Fındık	112	62	-	-
Kavrulmuş İç Fındık	23	239	4.632	478
Fındık Ezmesi	-	42	240	23
Rafine Fındık Yağı	-	-	415	151

Kavrulmuş iç fındık ve fındık mamulleri satış fiyatları Tablo-3'deki gibidir.

TABLO-3: PERAKENDE SATIŞ FİYATLARI (KDV DÂHİL)		
Kavrulmuş İç Fındık ve Fındık Mamulleri	Fiyat(TL/Adet)	
Kavrulmuş İç Fındık	1.000 Gr	9,90
	500 Gr	5,00
	250 Gr	2,75
	Pikola 500 Gr	7,00
Naturel İç Fındık	500 Gr	5,00
Şekerli Fındık Ezmesi	430 Gr	5,00
Rafine Fındık Yağı	5 Lt	16,00
	1 Lt	3,75

D-) Fındık Yağı Toptan Satışları:

Ham Fındık Yağı: KDV hariç peşin satış fiyatı, 1,70 TL/Kg ve vade farksız vadeli olarak satış fiyatı ise 1,80 TL/Kg olarak devam etmektedir. Satışlar Afyon, Gaziantep, Konya, Ordu, Samsun ve Şanlıurfa Şube Müdürlüklerince yapılmaktadır. Şubat ayı sonu itibariyle yaklaşık 18.000 ton ham fındık yağı satışı yapılmıştır.

Tablo-4: Ham Fındık Yağında Uygulanan Vade Oranları ve Süreleri						
Talep Miktarı (ton)	100-499 tona kadar	500-1.999 tona kadar	2.000-2.999 tona kadar	3.000-4.999 tona kadar	5.000-9.999 tona kadar	10.000 ton ve üzeri
Vade Süresi (gün)	60	90	120	150	180	360

Rafine Fındık Yağı: Toptan satış fiyatları KDV hariç 1 litrelik teneke kutu için 3,00 TL, 5 litrelik teneke kutu için ise 13,30 TL olarak devam etmektedir. Toplu rafine yağ satışlarında vade farksız vade uygulaması Tablo-5 belirtildiği şekildedir.

Tablo-5: Rafine Fındık Yağında Uygulanan Vade Oranları ve Süreleri		
Talep Miktarı (ton)	100-500 tona kadar	500 ton ve üzeri
Vade Süresi (gün)	60	90

Piyasalarda işlem gören ve ham fındık yağının fiyatını etkileyen diğer yağlar Ayçiçeği, Mısır vb. yağlardır.

Muadil Piyasa Yağ Fiyatları:

ÜRÜN CİNSİ	TESLİM YERİ	TL/USD	03/02/2010	10/02/2010	17/02/2010	24/02/2010
			TON FİYATI	TON FİYATI	TON FİYATI	TON FİYATI
Ham Ayçiçeği Yağı	Trakya	TL	1,750	1,800	1,795	1,815
Ham Mısır Yağı	İzmit	TL	2,050	2,100	2,075	2,075
Rafine Ayçiçeği Yağı	Trakya	TL	1,900	1,950	1,950	1,950

Kaynak : BYSD

İnsan beslenmesi açısından önemli bir yeri olan fındık yağı, diğer yağlara göre tekli doymamış yağ oranı ve E vitamini açısından en zengin bitkisel yağdır.

Bitkisel Yağlarda Yağ Asiti Oranlarının Kıyas Tablosu:

YAĞLAR	YAĞ ASİTLERİ (g/100 g)				
	Doymuş	Tekli Doymamış (Oleik Asit)	Çoklu Doymamış (Linolenik-Linoleik Asit)	Trans Yağ Asiti	E Vitamini (mg/100g)
Fındık yağı	7	80	11	0	48
Zeytin yağı	13	75	10	0	15
Palm yağı	43	44	11	0	80
Mısır yağı	13	24	60	0	14
Ayçiçek yağı	14	20	64	0	41

E-) Yan Ürün Toptan Satışları:

Bugüne kadar yapılan imalatlarından elde edilen 2.314 ton kıymetli yan ürünün ihale yolu ile satışı gerçekleştirilmiştir.

Toptan satış fiyatı KDV hariç 0,60 TL/Kg olan fındık küspesinin Şanlıurfa Şube Müdürlüğüne peşin bedel üzerinden satışı devam etmektedir. Şubat ayı sonu itibariyle 26.000 ton fındık küspesi satışı yapılmıştır.

F) Sosyal Amaçlı Satışlar:

Sosyal ve yardımlaşma derneklerinin taleplerine bağlı olarak 12 ton kavrulmuş iç fındık, 2 ton fındık ezmesi ve 3 ton rafine fındık yağı satışı yapılmıştır.

Halk Ekmek Fabrikalarındaki fındıklı ekmek üretimine katkıda bulunmak amacıyla KDV hariç 4,00 TL/Kg'dan kavrulmuş kıyılmış fındık satışı yapılmış olup 2009 yılının Nisan ayından bugüne kadar İzmir, Ankara ve İstanbul'da bulunan Halk Ekmek Fabrikalarına 110 ton satış gerçekleştirilmiştir. Halk ekmek fabrikalarından gelen ilave 300 ton kavrulmuş kıyılmış fındık talebi ise imalata bağlı olarak karşılanmaktadır.

3-) İMALAT BİLGİLERİ:

A-) Kavrulmuş Fındık İmalatı:

Bugüne kadar yaklaşık 18.300 ton kabuklu fındık imalatı tamamlanmış olup yaklaşık 7.100 ton kavrulmuş iç fındık elde edilmiştir.

Akçakoca Şube Müdürlüğüne 3.000 ton'luk kabuklu fındığın kırımı ve kavrulması için imalat çalışmaları devam etmektedir.

B-) Fındık Ezmesi İmalatı:

TMO markalı 430 gramlık kavanozlarda imal ettirilen fındık ezmesi, Türkiye genelindeki 150 satış noktamızda halkımızın beğenisine sunulmuştur. Bu kapsamda 319 ton fındık ezmesi imal ettirilmiş olup ihtiyaç doğrultusunda 50 ton'luk yeni bir imalat hazırlığına başlanmıştır.

C-) Yağ İmalatı:

115 bin tonluk I.,II. ve III. parti yağ imalatları tamamlanmış olup bu imalatlardan 32.000 ton ham fındık yağı ve 20.000 ton fındık küspesi elde edilmiştir.

Halkımıza fındık yağının tanıtılması amacıyla 725 ton rafine fındık yağ imalatı tamamlanmış olup imal ettirilen rafine yağların perakende olarak tüm işyerlerimizde satışı yapılmaktadır. İlave 400 ton rafine yağ imalatı ihalesi Ordu Yağ Sanayi A.Ş. tarafından kazanılmış olup imalat çalışmaları Ordu Şube Müdürlüğüne yürütülmektedir.

35.000 tonluk 4. parti yağ imalatı ise Şanlıurfa Eyvan Tekstil Mühendislik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tesislerinde devam etmektedir. 4. parti yağ imalatı tamamlandığında yaklaşık 6.500 ton küspe ve 10.500 ton ham yağ elde edilmiş olacaktır.

4-)İÇ VE DIŞ PİYASALARDA FINDIK FİYATLARI:

2009 yılı hasat dönemi tamamlanmış olup üreticiler tarafından piyasaya fındık arzı devam etmektedir. Şubat ayı sonu itibariyle yaklaşık 360 bin ton fındığın piyasaya çıktığı tahmin edilmektedir. Kabuklu ve natürel iç fındığın 28 Şubat itibariyle iç ve dış piyasa fiyatları Tablo-6'da gösterilmiştir.

Tablo-6: SERBEST PİYASA FİYATLARI (TL/Kg)*						
ÜRÜN ADI (2009 MAHSULÜ)	ŞUBELER					DIŞ PİYASA (CPT-\$/Kg)**
	Ordu	Giresun	Trabzon	Samsun	Akçakoca	
Giresun Kalite Kabuklu Fındık		4.40	4.35			
Levant Kalite Kabuklu Fındık	4,20	4.20	4.15	4.25	4.20	
11-13 mm Naturel İç Fındık	8.50	8.60	8.40	8.50	8.50	6.0
13-15 mm Naturel İç Fındık	8.60	8.90	8.50	8.60	8.60	6.1

5-) ÜRETİM, TÜKETİM VE İHRACAT:

2009 yılı üretim tahmini Ülkemiz için 500 bin ton [TÜİK], Dünya geneli için ise 660 bin ton [AB Fnd.Danş.Top. 2009]'dur. Dünya fındık tüketiminin %91'lik kısmı Avrupa ülkeleri tarafından gerçekleştirilmekte ve bunun %80'i çikolata ve şekerleme sanayinde ham madde olarak kullanılmaktadır. %10'u çerez olarak tüketilmektedir.

Dünya fındık üretim ve tüketimi (2001–2009) Tablo-7'da gösterilmektedir.

Tablo-7: 2001–2009 Dünya Fındık Üretim Ve Tüketimi (Ton/Kabuklu)									
FINDIK	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ÜRETİM	925.906	784.690	611.380	581.010	659.940	1.010.092	713.780	1.001.100	660.000*
TÜKETİM	866.108	844.993	731.810	642.790	581.770	758.280	709.620	866.000	800.000**

Kaynak : USDA

* AB Fındık Danışma Toplantısı 2009 , ** TMO tahmini

Dünya fındık ihracatının yaklaşık %80'nini Türkiye gerçekleştirmektedir. Yıllara göre Türkiye fındık üretim, tüketim ve ihracatı Tablo-8'de gösterilmektedir.

Tablo-8: Yıllara Göre Türkiye Fındık Üretim ve İhracatı				
DÖNEM	ÜRETİM MİKTARI (Kabuklu/Ton)	İHRACAT MİKTARI (İç/Ton)	İHRACAT BEDELİ (Bin \$)	İHRACAT BİRİM FİYATI (\$/kg)(İç)
2004–05	350.000	194.594	1.554.156	8,0
2005–06	530.000	239.366	1.952.767	8,2
2006–07	661.000	248.664	1.262.427	5,1
2007–08	530.000	207.287	1.589.547	7,7
2008–09	801.000	244.628	1.178.101	4,8
2009–10	500.000*	133.898**	825.931**	6,2

* TÜİK tahmini ** 28 Şubat 2010 tarihi itibarıyla KİB'den alınan değerler

Aylık bazda Türkiye'nin son 5 sezonda yaptığı fındık ihracatının miktar ve tutarlarının karşılaştırılması Tablo -9'de gösterilmektedir.

Tablo-9: Aylık Bazda Türkiye'nin Son Üç Sezonda Yaptığı Fındık İhracatı Miktar ve Tutarları (Ton/\$)										
AYLAR	2007–08 Sezonu		2008–09 Sezonu				2009–10 Sezonu			
	Miktar (Ton)	Değer (\$)	Miktar (Ton)	Değişim %	Değer (\$)	Değişim %	Miktar (Ton)	Değişim %	Değer (\$)	Değişim %
Eylül	29.446	209.154.056	47.649	61,8	262.130.590	25,3	27.905	-41,4	151.825.351	-42,1
Ekim	32.788	250.859.024	37.266	13,7	183.589.567	-26,8	31.446	-15,6	200.858.971	9,4
Kasım	27.964	222.753.591	27.760	-0,7	123.852.967	-44,4	24.136	-13,1	156.348.325	26,2
Aralık	17.430	138.192.522	16.081	-7,7	71.089.074	-48,6	19.673	22,3	123.646.807	73,9
Ocak	16.695	133.432.095	16.784	0,5	74.260.047	-44,3	15.172	-9,6	96.195.460	29,5
Şubat*	13.908	112.754.861	14.988	7,8	64.181.388	-43,1	15.566	3,9	97.056.259	51,2
TOPLAM	138.231	1.067.146.149	160.528	16,1	779.103.633	-27,0	133.898	-16,6	825.931.173	6,0

* 28 Şubat 2010 tarihi itibarıyla KİB'den alınan değerler

01.01.2008–31.12.2008 tarihleri arasında Türkiye'nin en fazla fındık ihracatı yaptığı ilk 10 ülke Tablo-10'de gösterilmiştir.

Tablo-10: 01.01.2008–31.12.2008 Tarihleri Arasında Türkiye'nin Fındık İhracatı Yaptığı İlk 10 Ülke (Kg/ \$)		
	Miktar (Kg)	Değer (\$)
ALMANYA	58.424.967	378.694.819
İTALYA	53.056.911	288.681.651
FRANSA	15.648.705	96.979.028
BELÇİKA	12.074.544	71.686.882
İSVİÇRE	8.962.948	57.672.376
RUSYA FEDERASYONU	8.155.513	54.176.174
AVUSTURYA	7.769.425	47.663.288
HOLLANDA	7.037.898	43.800.979
UKRAYNA	5.579.717	37.372.391
İNGİLTERE	4.712.863	34.098.900

6-) STOK DURUMU:

08.03.2010 tarihi itibarıyla kabuklu fındık ve fındık mamulleri stoklarımız Tablo-11 ve 12 'de gösterilmiştir.

Tablo-11: MAHSUL YILI VE ŞUBE BAZINDA TMO FINDIK STOKLARI (TON)				
ŞUBE	2006 MAHSULÜ	2007 MAHSULÜ	2008 MAHSULÜ	GENEL TOPLAM
AKÇAKOCA	4.899	34.229	149.579	188.708
SAMSUN	10.107	8.865	28.086	47.059
ORDU	9.416	24.478	47.109	81.003
GİRESUN	6.567	6.154	56.991	69.712
TRABZON	5.618	6.847	32.623	45.088
G. TOPLAM	36.608	80.573	314.389	431.569

Tablo-12: FINDIK MAMULLERİ STOKLARI (TON)	
KAVRULMUŞ İÇ FINDIK	265
ŞEKERLİ FINDIK EZMESİ	15
RAFİNE FINDIK YAĞI	159
HAM FINDIK YAĞI	9,037

Tablo-1: TMO'NUN ŞUBELER BAZINDA SON ÜÇ SEZONDUR YAPTIĞI FINDIK ALIM MİKTARLARI (TON)

ŞUBELER	2006-2007 Sezonu				2007-2008 Sezonu								2008-2009 Sezonu				GENEL TOPLAM				
	2006 Mahsulü				2005 Mahsulü				2006 Mahsulü				2007 Mahsulü					2008 Mahsulü			
	ÜRÜN ÇEŞİDİ				ÜRÜN ÇEŞİDİ				ÜRÜN ÇEŞİDİ				ÜRÜN ÇEŞİDİ					ÜRÜN ÇEŞİDİ			
	GİRESUN	LEVANT	SİVRİ	TOPLAM	GİRESUN	LEVANT	SİVRİ	TOPLAM	GİRESUN	LEVANT	SİVRİ	TOPLAM	GİRESUN	LEVANT	SİVRİ	TOPLAM	GİRESUN	LEVANT	SİVRİ	TOPLAM	
AKÇAĞOCA	0	40.743	0	40.743	0	14.286	0	14.286	0	5.217	0	5.217	0	36.368	0	36.368	0	99.010	0	99.010	195.624
SAMSUN	0	30.280	99	30.379	0	4.274	0	4.274	0	1.084	0	1.084	0	6.614	34	6.648	0	42.464	160	42.624	85.009
ORDU	0	41.089	0	41.089	0	9.359	0	9.359	0	8.636	0	8.636	0	27.025	0	27.025	0	112.369	5	112.374	198.483
GİRESUN	29.927	719	947	31.593	4.213	0	0	4.213	1.926	0	70	1.996	14.163	1.304	434	15.901	63.478	8.310	8.156	79.944	133.647
TRABZON	5.103	10.386	3.197	18.686	0	8.610	0	8.610	536	8.123	1.039	9.698	1.203	6.681	1.815	9.699	2.330	30.381	1.378	34.089	80.781
GENEL TOPLAM	35.030	123.217	4.243	162.490	4.213	36.529	0	40.742	2.462	23.060	1.109	26.631	15.366	77.992	2.283	95.641	65.808	292.534	9.699	368.041	693.545

- 2007/08 Alım Sezonu'nda 2005-2006 mahsulü ürünler FKB'den satın alınmıştır.